

UCHWAŁA Nr XXXVIII/399/2013
RADY MIEJSKIEJ W KOZIENICACH
z dnia 27 listopada 2013 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2014.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Koziencice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i w BIP Urzędu Miejskiego w Kozienicach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Mariusz Prawda

Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII/399/2013
Rady Miejskiej w Koziencach
z dnia 27 listopada 2013 r.

***Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Koziencach
na rok 2014***

Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych z tą strefą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Kozienice.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Wiążące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.), określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135)

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwia realizację działań profilaktycznych i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwanego dalej programem, jak i środki finansowe na realizację tych zadań. **Źródłem finansowania programu zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń i podawanie napojów alkoholowych, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz dodatkowo w miarę potrzeb z innych środków.**

CHARAKTERYSTYKA GMINY.

Gmina Kozienice położona jest w powiecie kozienickim, w województwie mazowieckim. Na dzień 31 grudnia 2012r. miasto i gminę zamieszkiwało ogółem 31 159 mieszkańców. Miasto – 18 628 osób, gminę 12 531 osób.

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Problemy alkoholowe są powszechnie postrzegane jako jedne z największych zagrożeń społecznych – obok problemu biedy, bezrobocia, problemu narkomanii, zaniedbania rodzin, przemocy w rodzinie i przestępczości.

Picie szkodliwe – to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

Skala problemów alkoholowych jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa. Jak wynika z wielu badań, problemy te są umieszczane w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów.

DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Spośród placówek handlowych i gastronomicznych na terenie Gminy 103 placówki/przedsiębiorcy posiadają zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Uchwałą nr XXX/369/2009 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 26 października 2009 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu, z wyjątkiem piwa, przeznaczaniem do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – maksymalnie 74
- w miejscu sprzedaży – maksymalnie 36

Na terenie Gminy Kozienice ogółem jest 110 punktów sprzedaży napojów alkoholowych; wydano 103 zezwolenia (w tym 46 jednorazowych) na sprzedaż napojów alkoholowych (stan na dzień 30.09.2013 r.)

NIETRZEŻWOŚĆ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH ORAZ INTERWENCJE DOTYCZĄCE PRZEMOCY W RODZINIE

Dane z Komendy powiatowej Policji w Kozienicach za rok 2012 oraz 2013 (stan na dzień 30.06.2013 r.)

- Zatrzymania w tym pod wpływem alkoholu

Tabela nr 1.

Rok	Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	Zatrzymanych z powodu awantur domowych
2012	112	124
do 30.06.2013 r.	44	41

- Przepiępstwa, w tym pod wplywem alkoholu
- **Nieletni sprawcy czynów karalnych pod wplywem alkoholu:**
 - rok 2012 – 33 osoby,
 - I półrocze 2013 r. – 12 osób
- **Liczba wypadków drogowych spowodowanych pod wplywem alkoholu:**
 - rok 2012 – 2 wypadki drogowe,
 - I półrocze 2013 r. – 1 wypadek drogowy,
- **Ilość wniosków skierowanych do Sądu za wykroczenia pod wplywem alkoholu:**
 - rok 2012 – 91 wniosków,
 - I półrocze 2013 r. – 55 wniosków,
- **Liczba wniosków skierowanych do GKRPA w sprawach o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego:**
 - rok 2012 – 26 wniosków
 - I półrocze 2013 r. – 11 wniosków

**DANE Z MIEJSKO GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
- ROK 2012/2013**

Tabela nr 2.

Rok	Ilość osób skierowanych do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego	Ilość osób z problemem alkoholowym objętych pomocą MGOPS	Ilość osób, którym założono „Niebieskie Karty”
2012	3	115	3
do 30.06 2013	5	95	3

Zgodnie z zapisami art. 4. ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz.1356 z późn. zm.), samorząd gminny jest zobowiązany do:

- I. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
 - 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
 - 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- II. Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 1) Uchwała Rady Miejskiej w Kozienicach Nr XXX/369/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie ustalenia ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy Kozienice miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) Zarządzenie Burmistrza Gminy nr 234/2012 z dnia 15 listopada 2012 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA na 2014 rok dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych. Realizatorem działań określonych w GPPiRPA jest Ośrodek Profilaktyki Uzależnień, działania te koordynuje Kierownik Ośrodka Profilaktyki Uzależnień.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz dodatkowo w miarę potrzeb z innych środków.

Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych świadczy Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Ośrodku Profilaktyki Uzależnień w Kozienicach, są to:

- świadczenia informacyjno - konsultacyjne
- świadczenia diagnostyczne,
- indywidualne i grupowe,
- psychologiczne,
- prawne.

Tabela nr 3. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych świadczona przez Punkt informacyjno – konsultacyjny w Kozienicach w latach 2012 – 2013.

wyszczególnienie	2012	do 30.06.2013
ilość osób z problemem alkoholowym	228	118
ilość członków rodzin objęta opieką	754	598

Źródło: opracowanie własne

Ponadto w OPU prowadzona jest pomoc w ramach grup samopomocowych AA i grupy rodzinnej Al-Anon.

W regionie radomskim działają 3 jednostki leczenia odwykowego - są to:

- Centrum Leczenia Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w ramach NFZ, Kozienice, ul. Lubelska 69 A
- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu i Oddział Leczenia Alkoholowych. Zespołów Abstynencyjnych. Radom, ul. Krychnowicka 1
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień „AGNA” Radom ul. 1905 r. nr 21

Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogorszenie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu członka rodziny na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, leku i napięcia. Z myślą o tych dzieciach utworzona została w Świerżach Górnych świetlica opiekuńcza z programem profilaktycznym. Celem nadrzędnym tej placówki jest szeroko rozumiana profilaktyka.

PRZEMOC W RODZINIE

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Przemoc w rodzinie jest zamierzonym i wykorzystującym przewagę sił działaniem skierowanym przeciw członkowi rodziny, które narusza jego prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Aktem prawnym nakładającym na gminy obowiązek realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Do zadań tych należy:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W Kozienicach przy OPU działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doznających przemocy, osób i rodzin z problemem alkoholowym, osób i rodzin z problemem narkotykowym, specjalizujący się w bezpłatnej pomocy wszystkim osobom, które nie potrafią radzić sobie w sytuacji kryzysu, stresu, często związanych z doznawaną przemocą.

Kompleksowo świadczone są w nim porady i doradztwo dla ofiar przemocy, udzielana jest pomoc interwencyjna i wsparcie dla dorosłych osób doznających przemocy i dzieci krzywdzonych, udzielane są porady prawne dla osób doznających przemocy domowej.

OPU wydało broszurę, która skierowana jest do społeczności lokalnej. Informator zawiera wykaz lokalnych instytucji i organizacji, zajmujących się pomocą w sytuacjach kryzysowych, wraz z podstawowymi informacjami, takimi jak: charakter i zakres udzielanej pomocy, godziny otwarcia, dane adresowe i kontaktowe.

PROFILAKTYKA

Szkoły i świetlice

W szkołach na terenie gminy Kozienice realizowany jest program profilaktyczny prowadzony przez przeszkolonych nauczycieli i pedagogów. Działania profilaktyczne obejmują dzieci uczęszczające do szkół i świetlicy. Organizowane są różnorodne formy pracy prewencyjnej z dziećmi i młodzieżą.

W działaniach profilaktycznych stosuje się określone strategie działania:

1. przekazywanie pozytywnych, atrakcyjnych dla młodych ludzi wzorców.
2. motywowanie uczniów do podjęcia własnych postanowień i pracy nad sobą, uczenia się samokontroli.
3. kształcenie systemu wartości pozwalającej odkryć i nazywać wartości, które mają znaczenie w życiu.
4. przedstawienie realnych, bezpośrednich konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne.
5. kształtowanie postaw asertywności, a w szczególności na nabywaniu umiejętności opierania się presji rówieśniczej.
6. ukazywanie ciekawych i atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.
7. planowanie i organizowanie zajęć mających na celu podwyższenie samooceny i poszanowania tożsamości młodych ludzi.
8. praca z rodzicami nakierowana na dialog i rozmowę oraz nakreślenia jasnych zasad i systemu wartości.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Kozienice realizują zadania prewencyjne dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy profilaktyki, co wynika z *Ustawy o systemie oświaty*.

Cele szkolnych programów profilaktyki koncentrują się na następujących zagadnieniach:

- b) eliminowanie lub redukowanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- c) rozwijanie postaw prozdrowotnych,
- d) promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych,
- e) prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych metod działań profilaktycznych.

Działania profilaktyczne prowadzone w szkołach, wymagają wsparcia merytorycznego i finansowego ze strony samorządu gminy (w ramach GPPiRPA), to w szczególności:

- organizowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych
- organizowanie happeningów, kampanii, konkursów (plastycznych, teatralnych, sportowych) o charakterze profilaktycznym
- szkolenia dla nauczycieli
- pedagogizacja rodziców

- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych
- organizowanie kolonii profilaktycznych i obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,

Grupy samopomocowe

Na terenie miasta i gminy działają cztery grupy samopomocowe funkcjonujące w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupiają one środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces terapeutyczny. Odbywają się także spotkania członków rodzin zorganizowanych w ruchu Al. – Anon.

Rzecznikami grup są osoby, które dzięki wsparciu samorządu ukończyły terapię profesjonalną, która stanowi przygotowanie do nieprofesjonalnego pomagania uzależnionym.

1. **Grupa Anonimowych Alkoholików „Światło życia”** spotyka się w budynku OPU w Kozienicach, ul. Radomska 36, w każdy wtorek o godz. 19:00, a w każdy piątek o godz. 17:00 / ostatni wtorek i piątek miesiąca mityngi otwarte/.
2. **Grupa Anonimowych Alkoholików „Odrodzenie”** spotyka się w budynku OPU w Kozienicach, ul. Radomska 36, w każdą środę o godz. 18:00 / ostatnia środa miesiąca mityngi otwarte/.
3. **Grupa Anonimowych Alkoholików „Pierwszy krok”** w Świerżach Górnych spotyka się w każdą niedzielę i środę o godz. 18:00.
4. **Grupa Anonimowych Alkoholików** spotyka się w budynku przy Parafii Św. Rodziny w Kozienicach, ul. Głowaczowska, w każdą niedzielę o godz. 16.30
5. **Kluby Abstynentów Wzajemnej Pomocy „Cisza”** w Kozienicach i „Viktoria” w Świerżach Górnych, których działalność obejmuje:
 - organizację spotkań Anonimowych Alkoholików – 3 razy w tygodniu po ok. 2 godz.
 - organizację spotkań grup osób współuzależnionych (partnerzy alkoholików) – 1 razy w tygodniu po ok. 2 godz.
 - organizację spotkań integracyjnych rodzin z problemem alkoholowym
 - prowadzenie weekendowej kawiarni klubowej w godz. 17⁰⁰ – 20⁰⁰ umożliwiającej spędzenie wolnego czasu bez alkoholu

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kozienice w roku 2014.

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2014 jest:

zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w gminie Kozienice.

Cele szczegółowe i zadania

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych.

Dział I.

Zwiększanie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.

Cele:

- *ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych,*
- *organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych*
- *wspieranie rozwoju i funkcjonowania Ośrodka Profilaktyki Uzależnień,*

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny
- środowiska trzeźwościowe
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających.

Zadania:

- 1) Umożliwianie osobom z gminy Koziencice systematycznego udziału w zajęciach prowadzonych przez Ośrodek Profilaktyki Uzależnień.
- 2) Finansowanie udziału w szkoleniach przygotowujących osoby do pracy terapeutycznej i profilaktycznej lub związanej z organizowaniem pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzonych przez specjalistyczne placówki lecznictwa odwykowego lub instytucje szkoleniowe.
- 3) Prowadzenie grupy edukacyjno-motywującej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
- 4) Prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet.
- 5) Prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin,

Dział II.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele:

- *rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koziencicach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej*
- *prowadzenie poradnictwa i organizowanie pomocy interwencyjnej i wsparcia dla ofiar przemocy i ich rodzin*

Odbiorcy:

- rodziny, w których występuje przemoc; ofiary i sprawcy
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy

Zadania:

- 1) Prowadzenie doradztwa i organizowanie interwencji na rzecz ofiar przemocy w ramach działania punktów konsultacyjno – informacyjnych.
- 2) Prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- 3) Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub dofinansowanie udziału w wybranych szkoleniach osobom angażującym się w pracę profilaktyczną i terapeutyczną na rzecz ofiar przemocy - po uzyskaniu pozytywnej opinii GKRPA.
- 4) Organizacja i udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy i agresji.
- 5) Organizowanie wsparcia i pomocy dla dzieci – ofiar przemocy – w ramach działań profilaktycznych i terapeutycznych określonych w *Dziale III*.

Dział III.

Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych.

Cele:

- *wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych /alkoholu i narkotyków/*
- *wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka*
- *rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii*
- *rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu w okresie ciąży - Alkoholowego Zespołu Płodowego (FAS)/ Alkoholowego Efektu Płodowego (FAE) .*

Odbiorcy:

- społeczność lokalna
- dzieci i młodzież
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą
- organizacje pozarządowe
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży
- rodzice i wychowawcy

Zadania:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, wykazanych w specjalistycznych materiałach źródłowych i publikacjach,

posiadających określoną technologię pracy i scenariusze zajęć, odpowiadających przyjętym standardom jakości i efektywności pracy profilaktycznej /diagnoza i ewaluacja/, poświadczonych odpowiednimi kwalifikacjami realizatorów.

- 2) Prowadzenie zajęć profilaktycznych obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień według autorskich opracowań w szkołach i innych placówkach instytucjonalnych oraz w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi w formie kompleksowych programów lub wyodrębnionych zajęć, w tym:
 - a. zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi,
 - b. grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze edukacyjnym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju,
- 3) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem profilaktycznym na terenie gminy lub innych form pracy profilaktycznej dostosowanych do potrzeb wskazanych środowisk, zawierających formy pracy przewidziane przy wykonywaniu zadań określonych w punkcie 2.
- 4) Realizacja programów profilaktycznych obejmujących inne niż populacja dzieci i młodzieży środowiska, w tym szczególnie rodziców, a także nauczycieli i wychowawców.
- 5) Dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych.
- 6) Dofinansowanie / w miarę posiadanych środków/ obozów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych prowadzonych w ramach wypoczynku feryjnego i wakacyjnego.

Kryteria i formy kwalifikacji określa OPU. W przypadku dzieci ze środowisk nie zdiagnozowanych – po zasięgnięciu opinii i w porozumieniu z MGOPS w Koźmicach i pedagogami szkolnymi.
- 7) Organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji, oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez udziału alkoholu, promujących zdrowy styl życia, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny.
- 8) Włączanie się w ponadregionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień, zapobiegania agresji i przemocy.
- 9) Współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Zakres finansowania działań dotyczy:

- a) kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć /za wykonanie umów – zleceń/
- b) kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków ,
- c) dofinansowania lub doposażenia placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków
- d) dofinansowania lub całkowitego sfinansowania /w miarę posiadanych środków/ kosztów wypoczynku letniego dzieci zakwalifikowanych do udziału w różnych jego formach na podstawie pozytywnej opinii i uzasadnionych kosztów materiałowych wykorzystywanych przy organizacji wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku zobowiązani są do przedstawienia całościowego kosztorysu lub preliminarza wydatków związanych z organizacją wypoczynku
- e) uzasadnionych kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez i konkursów mających charakter profilaktyczny,
- f) finansowania prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych itp.
- g) finansowanie lub dofinansowanie organizacji szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych i osób zaangażowanych oraz kosztów ich prowadzenia
- h) finansowanie kosztów publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizacji i udziału w kampaniach edukacyjnych /lokalnych i ponadregionalnych.

Dział IV.

Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel:

- *Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej.*

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, ofiary przemocy i członków ich rodzin
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu gminy Kozienice angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia) związki wyznaniowe, organizacje sportowe, instytucje kulturalno – oświatowe
- osoby zaangażowane w działania profilaktyczne

Zadania:

- 1) Wspomaganie organizacji i stowarzyszeń skupiających osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny przez dofinansowywanie działań o charakterze

integracyjnym, podtrzymującym proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych, rozwijających ich aktywność w sferze profilaktyki, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwościowych.

- 2) Udostępnienie lokalu, zwolnienie z opłat eksploatacyjnych dla grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików i Al.-Anon.
- 3) Pomoc w zorganizowaniu i dofinansowanie miejsc do spotkań integracyjnych z innymi grupami społecznymi.
- 4) Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – prezentowanie problematyki uzależnień w ramach otwartych spotkań informacyjno – integracyjnych na terenie gminy Kozenice.
- 5) Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z choroby alkoholowej, wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływanie podtrzymujące proces terapeutyczny.
- 6) Realizacja programów profilaktycznych i organizacja działań na rzecz dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym i aktywizującym, zapobiegających kontaktom tych grup z substancjami psychoaktywnymi, kształtujących postawy prozdrowotne, rozwijających korzystne z punktu widzenia profilaktyki umiejętności psychologiczne, takie jak asertywność, podejmowanie decyzji pomagania innym.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozenicach została powołana Zarządzeniem Nr 234/2012 Burmistrza Gminy Kozenice z dnia 15 listopada 2012 r.

Wszyscy członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z art. 4¹ pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w zespołach problemowych. GKRPA w Kozenicach inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy Kozenice. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Mogą być one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy GPPiRPA, wykonując pracę na podstawie odrębnych umów.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- A. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- B. Przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej Kozenice w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Gminy decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- C. Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- D. Finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej oraz pracowników OPU.
- E. Opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Kozienicach.
- F. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję i GKRPA.

Dodatkowo przyjmuje się, że do zadań GKRPA należy:

- a. prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b. współuczestnictwo z MGOPS w podejmowaniu procedur interwencyjnych w sprawach przemocy w rodzinie oraz na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa, w ramach zespołu interdyscyplinarnego,
- c. Współpracuje z instytucjami pomocniczymi i stowarzyszeniami w rozbudowie lokalnego systemu zwiększania skuteczności powstrzymywania przemocy w rodzinie i pomagania osobom uwikłanym w przemoc,
- d. popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- e. opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w GPPiRPA.

W Kozienicach w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w dwa zespoły:

1. Zespół **ds. leczenia odwykowego**:

- a) rozpatruje zasadność wniosków o nałożeniu obowiązku leczenia na osoby nadużywające alkoholu,
- b) motywuje do podjęcia leczenia,
- c) w przypadku odmowy podjęcia dobrowolnego leczenia przez osobę mającą problem alkoholowy kieruje osądu wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego
- d) podejmuje czynności interwencyjne przeciwdziałające przemocy w rodzinie. przez osobę mającą problem alkoholowy.

Tabela nr 4. Przedstawia ilość podjętych działań w tym zakresie w latach 2012 -2013.

wniosek	2012	do 30.06. 2013
Wezwani na rozmowę motywującą do podjęcia leczenia	40	42
sprawy przekazane do sądu	4	16

Źródło: opracowanie własne

2. Zespół ds. kontrolujący przeprowadza kontrolę wspólnie z policją (w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) w placówkach handlowych i gastronomicznych prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Działa na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Gminy Kozienice.

Zadania zespołu kontrolującego GKRPA obejmują nadzór i kontrolę w sprawie:

- a) egzekwowania zakazów reklamy sprzedaży w określonych miejscach,
- b) egzekwowania zakazu sprzedaży na kredyt i pod zastaw,
- c) przestrzegania obowiązku informowania o szkodliwości alkoholu,
- d) przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu, łącznie z piwem, dzieciom, młodzieży oraz osobom nietrzeźwym,
- e) przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
- f) współpraca z policją w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- g) prowadzenie dokumentacji podejmowanych czynności.

Tabela nr 5. Przedstawia ilość podjętych działań w tym zakresie w latach 2012 -2013.

	2012	do 30.06. 2013
Ilość przeprowadzonych kontroli	5	18

Źródło: opracowanie własne

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa posiedzenia i wykonuje swe czynności w oparciu o Regulamin Organizacyjny GKRPA.

Za udział w posiedzeniach Komisji bez względu na ich ilość przysługuje wynagrodzenie:

- a) członkom Komisji w wysokości 300 zł brutto miesięcznie określonego odrębnymi przepisami.
- b) wynagrodzenie naliczane i wypłacane jest do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego na podstawie listy obecności.

Organizowaniem działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmuje się Ośrodek Profilaktyki Uzależnień w Kozienicach w zakresie:

- a) wypłacania wynagrodzeń członkom komisji;
- b) współpracy w organizacji szkoleń dla członków Komisji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji w ramach GPPiRPA wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów po uchwaleniu przez Radę Miejską Kozienic GPPiRPA. Wdrożenie programów wymaga każdorazowo pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozienicach.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

MARIUSZ PRAWDA